Ч. 225 (11.193). Львів, неділя 9. жовтня 1927. Poeztowa opłata karptaceno ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Виборча увертюра

Львів, 8. жовтня 1927.

Ще плентається по божому світу живий труп: другий з черги сойм відродженої Польщі, а вже голосно лунає виборча увертюра. Грають її на ріжних інструментах „санаційні" грачі під проводом полковника Славка, маючи твердий намір розгорощити істнуючі партійні організації, кинути в їх нутро головню непорозумінь і взаїмного недовіря, защіпити бацилі бунту проти партійних керманичів, ослабити істнуючі партії і у виборчій баталії віднести побіду та тим чином угрунтувати своє панування.

Наступ „санаційних" штабовців звернений в першу чергу проти польських партій з метою: одні роздвоїти й ослабити, другі окружити, з обєднати та підсилити прихильні урядові партії.

В пошуканці за партіями-союзниками потравневі державці в першу чергу звернули увагу на політично змеритовану **консерву**, бажаючи її оживити і притягнути її до праці не лише з її головами, але головно з її матеріяльними засобами. Щоби не бути голословним, „санатори" зразу віддали виленським консерватистам два портфелі в уряді та в користь великих власників змінили господарську політику. Але справа обєднання розсипаної консерви зустріла непоборні перепони з огляду на відмовне становище консервативних націоналістів з тзв. християнсько-народової партії. Кроком вперед на шляху консолідації польського консервативного табору був недавній зїзд в Дзікові у гр. Тарновського з участю не лише представників усіх відтінків консервативної думки, але й полк. Славка, головного ідеольоґа „санаційної" політики. Розуміється, кожний шляхтич мусить мати свого жида. Не диво, що — по вісткам преси — в передпокоях гр. Тарновського найшлися й жиди-ортодокси. Дзіковський зїзд підготовив консолідацію польського консервативного табору під прапором співпраці з урядом марш. Пілсудського. Справа оформлення тієї консолідації є питанням короткого часу — розуміється — в залежности від речинця соймових виборів. На перепоні повної консолідації консерватистів стоїть більшість християнсько-народових з послами Стронським і Дубановичем на чолі та орґаном „Варшавянкою". Видно, що ця крайно-шовіністична більшість є неуступчива, коли до неї приноровлено тактику роздвоєння. Саме на днях краківський відділ християнсько-народових виступив з осудом соймового клюбу тієї партії й його орґану та заявився за співпрацею з урядом Пілсудського. З огляду на те можна сміло твердити, що консервативний табор находиться в стані остаточної консолідації (з виелімінуванням частини християнсько-народових), а Польща находиться на передодні виборів до законодатних установ. Завданням сконсолідованих консерватистів є не лише ослабити польську ендецію, але й використати всі її впливи і матеріяльні ресурси на „кресах" в користь нового порядку річей.

Другою партією, на яку звернено сторожку увагу, є **народова партія робітнича (НПР)**, що завжди йшла у хвості Хієно-Пяста. Вже безпосередньо після травневого перевороту вдалося преторіянам уряду розколоти її, витворивши лівицю НПР з послом Цішаком на чолі. В ході енпеерівська лівиця здобула досить значні впливи в Познанщині, отже на території мало доступній для впливів пілсудчини. Одначе головне ядро НПР-у виявило досить значну неподатливість на „санаційну" акушерію. Та процес ген. Жимірського, в якому посипалися також досить важкі заміти на адресу пос. Попеля, голови неподатливого НПР-у, підірвав і принизив у публичній опінії цю партію. Побідна „санація" може рахувати, що виграла ударну кампанію з НПР-ом і поклала його на обі лопатки.

В порядку наступу прийшла черга на **ППС.**, яка сама викликала вовка з ліса. Довгі літа ППС лявірувала між реакцією і соціялізмом, між прихильниками і противниками маршалка Пілсудського. Кілька разів входила вона з опортунізму в комбінації з крайною польською реакцією, перекинувшись підчас травневого перевороту на бік переворотовців. Одночасно леліяла вона надію, що після перевороту влада перейде в її руки. Але прийшли сірі будні. Надії пепесівців розвіялися. Для неї зарезервовано тільки охлапи. ППС найшлася на сухім і невдячнім хлібі опозиції. Замісць до неї — любовні афекти державців звернулися до консерватистів, до тих, що не лише хочуть брати, але й можуть щось дати. Розчаровані і розжалені пепесівці почали вдаряти в боєвий протиурядовий тон. „Санація", знаючи „своїх" людей, відповіла їм зручною тактикою: почала зпоміж пепесівців вибирати поодиноких лідерів і садовити їх на тверді фотелі влади і впливів. Старий Морачевський заняв становище міністра праці, а молодий Голувко місце начальника східного відділу в міністерстві закордонних справ. Довго пепесівці толерували це виривання їхніх діячів, аж вкінці відповіли виключенням Морачевського з партії. Таким чином самі викликали фермент у партії і пішли на руку „санаторам". Одночасно люблинська орґанізація ППС-у виповіла послух варшавській йцентралі, перекинувшись в табор теперішнього уряду. „Санація" затріюмфувала, а проявом того тріюмфу є „чайок" у віцепрем. Бартеля в честь Морачевського, в якому остентаційно взяв участь марш. Пілсудський. Мета „санаторів" осягнена. ППС роздвоїлася і стала нездатною до обєднаної виборчої акції.

Одночасно „санатори" повели наступ на притверджений до вшехполяків **„Пяст"**, добираючись до фортеці Вітоса. Група старого людового діяча, сен. Бойка, до якої пристало кількох послів, заявилася за співпрацею з урядом. Вона звернулася до управи партії і її соймового клюбу, щоби перевірив своє відношення до уряду, в противному випадку погрожуючи сецесією. Таким чином в „Пясті" заноситься на четверту з черги сецесію. Після Домбського, Бриля, варшавської інтелігенції (що перейшла до правительственної „Партії Праці") приходить черга на сен. Бойка. Вітос в останній хвилі бажав здержати розкол і з тою метою скликав нараду в Тарнові з участю кількох послів, але поліція не допустила до впорядкування Вітосових резерв. Нараду (скликану на основі пар. 2 про збори) розвязано, її учасників переписано, а відбуття звітового посольського віча заборонено. Саме тоді, коли орґанізуються противники Вітоса в „Пясті", він сам позбавлений спромоги орґанізації. Отже ясно, що „Пяст" є напередодні розколу або зміни своєї тактики у відношенні до уряду. Разом з тим меркне слава і всевлада Вітоса в партії.

Посвоячена з ендецією **християнська демократія**, яка досі все йшла на мотузку „Звйонз-ку Людово-Народов-ого", одною ногою найшлася вже в таборі прихильників уряду. З інших польських партій гороїжиться ще від часу до часу **„Визволене"**, але воно зведене з колись великої партії на дрібну ґрупу, а врештою в рішаючій хвилі ледві чи воно відважиться пробоєм піти проти Пілсудського.

Єдиною орґанізацією, великою і могутньою, що протиставиться боєвій „санації", є ендеція. Обєднана одною думкою, сильна дисципліною, вона становить міцну фортецю протиурядової опозиції. Вона одна буде до кінця протиставитися „санації". Знаючи твердість вшехполяків „санатори" навіть не пробують розбивати її. Поки-що вони її окружують, підривають її „стан посідання" в адміністрації, шкільництві, навіть судівництві, зліквідувавши її впливи у війську. Соймові вибори будуть одночасно головною розправою двох таборів: ріжнородної і ріжношерстної санації зі суцільною ендецією. Перша з них сильна тими ресурсами, якими розпоряджає кожний уряд, друга своєю суцільністю.

Як бачимо підготовча стадія до соймових виборів уже кінчається. Ситуація вияснюється, сили, що будуть втягнені у кампанію, означуються, і значіння боротьби вияснюється. Виборча увертюра в повному ході. Справа розвязання сойму і розписання виборів є вже справою побічною, чисто формальною, бо „санація" вже підготована до виборчої кампанії.

Дніпрельстан.

Ґіґантний проект реґуляції Дніпра.

Під цим заголовком принесла „Прагер Прессе" в чч. з 30. VIII. і 6. IX. п. р. дві статті свого кореспондента в СРСР *інж. І. Шрома*, в яких представлено великий і тяжкий до здійснення проект *проф. Александрова* щодо використання водної сили Дніпра для електрифікації полудневої України. Хоч у нас писалося вже нераз про цей проект, подаємо дещо з обох статтей інж. Шрома до відома нашим читачам, щоб показати, як на справу задивлюється неупереджений чужинець. — *Ред.*

Могутнє русло Дніпра, яке вже біля Києва має понад кільометр ширини, утворило за містом Дніпропетровськ (давніше: Катеринослав) цілий ряд великих порогів, що спинюють рух більших кораблів на цій ріці. Бо ці пороги ділять річну область Дніпра на дві части, що для торговельної і взагалі корабельно-технічної лучби не мають із собою ніякого звязку. Таким чином область Дніпра з економічного погляду не творить цілости, що не дає нікому змоги використати всіх великанських можливостей, звязаних з кораблеплавством по Дніпрі.

Висота порогів, яких є девять, виносить 37 метрів. При кольосальнім багацтві води Дніпра лежить отже в ньому укрита величезна потенціяльна енерґія, безперечно одна з найбільших в Европі. Не диво, що ще в передвоєнних часах російські інжиніри робили між містами Дніпропетровськ і Запороже, отже на просторі 85 км., технічні поміри й досліди з метою використати цю силу води в дуже корисно й догідно положеній области для технічних цілей. Ці поміри тягнулися цілих двацять літ, але щойно недавно виробив проф. Александрів ґіґантний проект, який розвязує проблему Дніпрових порогів якнайбільш доцільно й одностайно. Цей проект передбачає не тільки саму реґуляцію порогів і її технічне використання, але також будову корабельних доків, залізничих шляхів, мостів і портових приладів, а дальше створення ріжних нових промислових підприємств і т. д. Словом, Дніпрельстан — це великої ваги господарська проблема не тільки самої України, але й цілого СРСР., бо хоч основою пляну проф. Александрова є ріка Дніпро, то ним обнятий є теж Донбас, копальні Кривого Рогу, Нікополісу й ін., а також усі безмежні земельні богацтва полудневої України.

Таким чином проект Дніпровської електричної станції (скор. Дніпрельстан) обнимає: 1) Створення одностайної лінії плавби для великих річних і морських кораблів щонайменше від Києва до Херсона, а звідти до Чорного, Єгейського і Середземного Моря. Це буде можливе щойно після цілковитого усунення порогів при помочі збудування такого високого валу нижче найнижчого порога, щоби всі маси води плили високо понад пороги і таким робом давали змогу плисти й найглибшим кораблям. 2) Збудування цілої системи корабельних комор, щоб кораблі могли легко й без небезпек оминати 37-метрові водопади. 3) Використання водної енергії Дніпра для збудування гідроцентралі, щоби при помочі турбін замінювати потенціяльну енергію води в дешеву електричну силу, яка піде на услуги найріжнородніших промислових, господарських і комунікаційних цілей у цілому краю. 4) Будова залізничої лінії, щоби привернути звязок Донбасу з копальнями заліза й мангану на правім березі Дніпра і щоби зробити цілу полосу гідроцентралі сильним промисловим центром. 5) Перебудова порту в Запорожу (давніше: Олександрівськ) у таких розмірах, щоб до нього могли причалювати й тяжкі морські кораблі, відповідне поширення й розбудова порту в Херсоні

і така регуляція долішнього Дніпра, щоб найбільші морські кораблі могли їздити по його водах якнайдальше вгору.

Отсе в головній основі слід розуміти під поняттям: Дніпрельстан, як його передбачує проект проф. Алєксандрова. Кошти, звязані з переведенням цього проекту в життя, обчислено на 76.5 міліонів долярів і це говорить найкраще про розміри цієї будови. Вже тепер працює при будові Дніпрельстану 5.000 робітників (беруть денно по 2.80 карб.), а в третьому році будови має працювати біля Дніпрових порогів 20.000 людей.

Не треба думати, що при будові Дніпрельстану нема труднощів. Труднощі є величезні, але всіх їх можна буде побороти. Найбільша трудність під теперішню пору — виселення всіх мешканців у полосі будови, яких є 40 тисяч, а в дальшому справа коштів цієї будови. Виселення прибережних мешканців іде пиняво, бо вони домагаються надто великих відшкодувань за свої будинки (землю дістають з державних наділів нерідко ліпшу від тої, що її мусять покидати). Щож до коштів, то влада вірить, що при помочі цілого громадянства, яке для ідеї Дніпрельстану просто змобілізовано, вона зуміє зібрати всю потрібну суму грошей на час.

Будову Дніпрельстану веде радянський інжинір Вінтер, що походить з німецької родини, яка давно поселилася в Росії і є цілком зрусифікована. Вінтер заступає напрям, що будову Дніпрельстану слід вести власними фаховими силами, а чужих інжинірів можна допускати тільки в характері експертів. Його заступник, інж. Водейонов, визначився при будові портів у Владивостоці і на Мурмані, а також при будові централі „Волховстрой". Архітектонічна сторона будови лежить у руках інж. Роттерта, фахівця в залізно-бетонових будовах. Крім тої технічної управи є ще управляюча рада, що веде адміністрацію цілого підприємства, перебирає грошеві засоби від держави і має нагляд над доставами. Ця управляюча рада, назначена правительством, складається більше з комуністичних діячів, як з фахівців.

Радянсько-французькі переговори.

Нові радянські пропозиції в справі боргів і кредитів. — Справа відкликання Раковського.

Хоч справа з Раковським ще далі не зліквідована і хоч французька преса веде далі кампанію проти нього, то не зважаючи на те, московські правителі запропонували Франції перед тижнем конкретні пропозиції в справі боргів та кредитів і в справі пакту про неаґресію через тогож самого Раковського. Пропозиції ці вручив Раковський французькому урядові в супроводі ноти. В ноті переповіджена історія переговорів та спростовані деякі невірні вістки про сам хід переговорів, вістки, що появлялися навіть в урядових французьких комунікатах. Одначе нота сама собою мало інтересна. Інтересніші далеко пропозиції, що виходять від комуністичних московських диктаторів, які уневажнювали і сотки разів заявляли, що не визнають ніяких передвоєнних зобовязань царської Росії.

В справі передвоєнних боргів російські комуністи пропонують Франції ось що: радянський уряд вносить щороку 60 міліонів золотих франків для урегульовання передвоєнних боргів на позичках, випущених під ґарантією російських урядів; по 60 міліонів золотих франків щорічно вносить він протягом 61 літ; французький уряд може аревідувати ту умову в випадку, коли при всіх інших рівних умовах радянський уряд дасть вірителям інших країн кращі умови реґульовання. Сила тієї умови не поширюється на ті обліґації, що не котуються у Франції. Відносно кредитів радянські точки виглядають так: радянська делеґація обстоює надання кредитів у розмірі 120 міліонів долярів, по 20 міліонів долярів протягом 6 років з виплатою кожної частини у шестилітньому речинцеві; у двох третинах ці кредити будуть використані виключно для замовлень на підприємствах французького промислу, а в одній третині для закупок у французьких комерсантів і для економічного піднесення СРСР. Радянська делеґація згодна обмірковувати питання про реальні ґарантії тих кредитів. Угода про борги набирає сили рівночасно з угодою про кредити. Протягом 6-ти місяців зобовязується радянський уряд депонувати до французького банку 30 міліонів франків золотом для розподілу між французьких вірителів зараже по ратифікації обома урядами умови про борги і кредити.

Так виглядають усі точки найновіших радянських пропозицій про борги і кредити. В залежности від їх успішної реалізації стоїть другий проект, а саме проект пакту про неаґресію. Відносно цього останнього французький уряд виніс навіть постанову, якою приймає ту пропозицію до відома і доручає міністрові закордонних справ вести в тому напрямі переговори. Одначе в тій же постанові французької ради міністрів є ще одно застереження, а саме, що пакт про неаґресію між Францією і СРСР французький уряд вважає рівночасно ґарантуванням з боку СРСР безпеки східних союзників Франції. Це застереження дуже утруднило справу переговорів, бо в гру прийшла справа Бесарабії, з приналежністю якої до Румунії СРСР ніколи — як це стверджують усе його дипльомати — не може погодитися. Таким чином переговори в справі пакту про неаґресію не мають ще й з тої причини ніяких виглядів. Успіх їх залежний крім того, як уже сказано, від заключення умови про борги і кредити.

Пропозиції ці вручав Раковський, а з ним справа чим далі тим більше ускладнюється. Кремль не хоче його відкликати, а найновіша заява Чічеріна виразно підкреслює, що уряд СРСР не піде в його справі на ніякі уступки. Через те грозить поновно не тільки дальший застій у переговорах не зважаючи на нові предложення, але й цілковите зірвання всяких зносин між СРСР а Францією через особу Раковського. Та хоч як гороїжиться Чічерін і хоч яке обурення висказує вся радянська преса проти кампанії французів у справі Раковського, то ми не віримо, щоби Кремль допустив до цілковитого зірвання взаємин з Францією.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

КЛЯВДІЯ ВОБИКЕВИЧ. 6)

Проклін мумії.

Нора хотіла щось перечити, та льорд не дав.

— Я вийшов, бо не міг здержатися від сміху, але думав, що вона вам буде ворожити. Отже лише кілька метрів бракуватиме до моєї цілі?... Це вже щось á la небіжка Кассандра. З малих причин повстають звичайно великі, важні наслідки, лише фінал за драстичний. Муха! — І так сердечно сміявся, що розвіяв наші затривожені думки.

Ми розсталися. Я занялася своїми звичайними обовязками, а що в вирі великого міста враження швидко затираються, то я й забула про ворожбу. Аж прийшла раз до мене Нора. Принесла лист від свого мужа, льорда Карнавон, де той гумористично описує, як всупереч усім слабодухам удалося йому відкрити прастарий гріб, і то якраз у долині Люксор, про котру казали, що там ніяким робом нічого не найде. Сам гріб складається з кількох кімнат, але робота йде дуже поволі, бо треба побороти всякі труднощі, а найбільше пісок, що більше 25 метрів грубою верствою вкривав під собою тайни старовини.

Нора вельми раділа відкриттям, цікавилася ним незвичайно, та обіцяла мерщій давати мені знати про всякі дальші поступи в праці свого чоловіка, як тільки коли який лист від нього надійде. А про ворожбу ми обі зовсім забули — кінчила незнайома.

Тут наш поїзд поїхав на стацію Мамалиґа, в наше вікно опинилося саме перед ліхтарнею, якої шиби так були завалені снігом, що світло лише з трудом крізь них пробиралося. Якісь темні постаті бігали попри стацію крізь густо падаючий сніг, на дворі було темно, зате у нашім переділі стало ясніше і я мимохіть глянула на моє vis-à-vis. Вона всміхнулася привітно до мене, і повела многозначно очима в сторону нової пасажирки, так, що й я туди зирнула. Вона сиділа в штивній випрямленій позі біля Варвари Борисовної, а голову мала звернену чогось до темних дверей, так, що ми не могли бачити її лиця. Тимчасом поїзд рушив, стація майнула своїми освітленими вікнами, ліхтарня, що світила нам кілька хвилин, лишилася позаду — і нас знов огорнула темнота.

— Чи скоро мали пані знову вісти про розкопки? — спитала я, щоби не марнувати часу.

— О, дуже швидко. Щось за кілька днів принесла Нора знов лист з Єгипту і ми стали обі відчитувати, бо льорд писав дуже невиразно, а вона не довиджувала.

Отже вже відкопали були цілий гробовець кругом і добиралися до входу. Льорд між іншим згадував, що уряд у Каірі дав до його розпорядку чимало робітників, так, що робота жваво поступає й завдяки тому сподіється, що ось-ось відкриє нові тайни минулих тисячліть, та що здоровля його добре як ніколи і що глузує собі з усіх ворожок світа.

Тепер і Нора стала сміятися з себе, що вірила в ворожки та їх ремесло. Була вдоволена й щаслива, що льордові щастить і аж очі їй світилися з гордости, що небавом — як собі уявляла — увесь світ говоритиме про її чоловіка, мовляв, той і той — там і там відкрив незнані досі гроби, добув зпід землі такі а такі скарби; мумії, саркофаґи, папіруси — котрі без сумніву причиняться до розвязки неодної загадки царства фараонів, його культури, віри...

Коли Нора таке правила, я неначе відмолодніла. Стара, незаспокоєна жилка сильно віджила в мені. Там бути! Там усе бачити — на місци — своїми власними очима, поки ще жию, а нагода є!!

І як колись я до загину забажала побачити Атру, так тепер захотілось мені доконче в Єгипет. Я не находила собі місця, не мала спокою, а гадки і пляни, що назріли в моїй душі, не опускали мене ні на хвилинку. За всяку ціну туди поїхати, але не морем, ні сушею — а чимсь іншим, скоршим. Я доти собі сушила голову, аж поки не найшла виходу. Ось й обявила Норі свій плян: винайміти літак і враз з нею полетіти в Єгипет та заскочити несподівано льорда. Нора має брата при воздушнім підприємстві — чи не міг би він?... Вона аж сплеснула в долоні. Може, може, і зробить це для неї, а сама аж обцілувала мене горячо за цю добру гадку. Нехай би вже і літаком, аби лише дістатися до Люксор.

Ми обговорили справу з усіх боків. За два дні думали покінчити свої приготування з костюмами та пуститися в дорогу... воздухом. Мені — що правда — серце сильно стукало, коли вона телефонічно говорила зі своїм братом, означала днину, годину виїзду — але коли вже раз запало рішення — пропало.

— Ех, як би то знати, що кого жде!... Невідомо, що слідуюча хвилина принесе, а не то два дні.

Послухайте. На другий день, коли я саме ладила деякі важні річі — влетіла до хати заплакана Нора.

— Що сталося, кажи скоро! — питаю, а самій аж руки задрожали від якогось зловіщого почування.

Нора подала мені телеґраму: Льорд занедужав від трійла мухи, мерщій лікаря, медикаменти, інструментів...

— Негайно на літака, а то вмре! — голосила Нора та ломила руки.

І справді за кілька годин ми вже сиділи на літаку, а з нами славний льондонський лікар-спеціяліст, що взяв зі собою все, що потрібне було для лічення льорда.

Коли я побачила ту крилату машину, що мала нас понести понад горами і морем, то аж зівяла, такий ляк обхопив мене. Але вже було запізно. Коли ми знімались у верх — а це має бути найбільше лячним моментом, я крепко заплющила очі і отворила їх аж по довгім часі, коли ми з усеї сили гнали через воздушні простори, якраз, щоби побачити, що лікар вже в дорозі мав пацієнта, Нору, котра раз-у-раз умлівала, так, що треба було її відтрясати. Було це дуже ненаручно, бо кожне з нас привязане було до сидження.

Ми летіли, як вітер, мені здається, що скорше годі було. У долині: міста, села, ліси, минали наче в казці. По 6 годинах, у половині нашої дороги, ми зїхали вниз попасати, але вже на французькій землі.

(Продовження буде.)

Громадяни міста Львова!

Від 3. до 11. жовтня ц. р. в міському статистичному бюрі (Ратуш III. п.) від год. 9—2 вивішено первісну лісту присяжних суддів на 1928 р. В тім реченці вільно кожному внести реклямацію на письмі до Управи міста з причини пропущення його на листі.

Українці виповніть свій обовязок і провірте, чи Вас уміщено на листі.

Від сензації до скандалу.

ТРОХИ СВІТЛА НА ТАЙНУ ПОЛІТИЧНОЇ МАНДРІВКИ ПОСЛА А. ПАЩУКА.

Два дні тому (ч. 221.) помістили ми дивовижного польського листа, якого отримали з Варшави з підписом посла Пащука, в якому названий посол заголошує назад поворот до комуністичного табору й комун. фракції у соймі. Нинішній допис нашого варш. кореспондента торкається цієї справи. — *Редакція.*

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 5. жовтня 1927.

I.

ІСТОРІЯ ОДНОГО „ІНТЕРВЮ".

Справа політичного кадриля посла Пащука не є ані так проста ані ясна, як здавалось би. Навпаки, вона дуже „дрива", дуже темна і — на жаль — дуже брудна. Розпочалася сензацією та перейшла в стадію скандалу. Та щож діяти: живемо у добі скандалів і хоч-не-хоч мусимо бабратися в їхніх брудах. Цей скандал, про який тут іде річ, має бодай той „плюс", що він — цікавий. Бо не може бути нецікаве нам все те, що причиняється до характеристики відносин у таборі, який став найболючішим чиряком на живому тілі українського народу. Афера Пащука (так її вже треба називати і під такою назвою перейде мабуть до історії) є ще й сумна — дуже сумна, — як усе те, що є помотане, темне й брудне. І коли трактувати її з погляду скандалічних, — то необхідно додати: дуже сумної і дуже прикрої. Можливо, що вона окінчиться ще якоюсь трагедією. Нині не можна ще сказати, що на цьому (на оголошеному в 221. ч. „Діла" листі Пащука) кінець. Дальше можна сподіватися ще якихсь несподіванок. Не можна теж ще ніяк вияснити докладно всі дотеперішні тайни цієї афери, та вони безумовно будуть (і то мабуть невдовзі) виявлені. Тут хочемо подати лише до загального відома жмінку фактичних подробиць, які бодай трішки розяснять цю історію та наглядно докажуть, що вона є і — замотана і темна і брудна і сумна...

Посла Пащука довго-довгенько ні в соймі ні на батьківщині (Волинь—Луцьк, відтіль теж він, із 57 виб. округи, був вибраний послом) не було видно. Відомо, що він звідував Америку, що їздив світами. Та коли в половині минулого місяця — десь неповних три тижні тому — посол Пащук знову появився на соймовому терені, зразу кинулися усім у вічі його пригноблений настрій і його надзвичайна нервовість, яка доходила мож неврастенії. Були цього дві причини: його глибоке розчарування до комунізму, до якого дійшов не шляхом теоретичних міркувань а шляхом особистих і наочних досвідів, та перспектива відповідати в недалекому будучому перед польськими судами за провини, які закидають йому у звязку з комуністичною діяльністю (у соймі лежить домагання прокуратури на видачу п. П.) Людина стояла явно на роздоріжжі, — видно було, що багато терпить, що шукає поради й опори. Знаю, з ким і більш-менше в якому напрямку провадив розмови з-пу-стрічними на соймовому терені українцями, і вважаюся рішуче твердити, що ніхто його до Українського Клюбу не тягнув. Питали його нпр., чому він не зриває взагалі з політикою та не заходиться біля отримання якої суто-аполітичної праці на Радянській Україні. Цю останню ідею він категорично відкидав, подаючи низку переконуючих контр-аргументів. Взагалі про комунізм і відносини на Рад. Україні говорив з великим огірченням і видно було, що для його душі вороття туди немає. Ось так пос. Пащук рішив таки вступити в Комун. Фракції і відносити акцес до Українсько

Парлям. Репрезентації. Зробив це слідуючим документом:

„До Української Парляментарної Репрезентації. *Ідеольогічно і фактично я порвав з Комуністичною Польською Фракцією* і 16. IX. 27 року виступив з неї. Причиною тому є моє глибоке переконання, що ідеольогія і тактика вищеприведеної парляментарної репрезентації розходяться з моїми бо направлена не на скріплення національних стремлінь Українського Народу і його соціяльного визволення як в межах сьогоднишньої Польщі так і по той бік Ризької лінії. Переконавшись, що той шлях є суперечним моїм соціяльним і національним стремлінням українських працюючих мас*), звертаюся з просьбою прийняти мене в члени Укр. Парл. Репрезентації, з котрої в свій час я вийшов.

Посол до Сойму *Андрій Пащук.*

Варшава дня 19. IX. 1927 р.

Ясно, що Президія Української Парлям. Репрезентації не могла s t a n t e p e d e приймати людини, яка чотири роки тому зрадила цю Репрезентацію, — так само, як зрадила своїх виборців, що вибрали посла Пащука, як і всіх інших, по лісті *національного* бльоку ч. 16., себто як представника нації а не кляси, — і мусіла ще підождати якихось нових його *діл*, які ствердили би справді добру, непримушену й непохитну волю посла Пащука на таку зміну фронту. Не виходить з того, щоб йому не довіряли. Хто знав Андрія Пащука взагалі та з окрема бачив його в оті дні, той виключав згори якийсь „тактичний маневр" чи якусь провокацію з його боку, тим паче, що для такої ціли не було тут найменшого практичного глузду. Посол Пащук про це знав, — знав, що його колишнім товаришам, яких колись покинув і до яких оце знову вертає, *не вільно* вірити йому на основі самих отих писаних рядків, дарма, що на А. Пащука багато його знайомих (і я до них належу) завжди гляділо і глядить як на українського-патріота та його побут і діяльність серед польсько-жидівських комуністів уважало за трагічне непорозуміння! Посол Пащук розмір сам, що завертаючими так різко й рішуче з одного шляху і звертаючи на цілком інший другий, він мусить *прилюдно* здекляруватися. Цей декляративний акт він рішив зробити шляхом інтервю, — ширшої розмови, призначеної для часописів. Отже правдою є, що генеза мойого інтервю з пос. Пащуком, яке було надруковане у 212 ч. „Діла" з 23. IX. ц. р. і 39. ч. луцької „Української Громади" з 25. IX. ц. р., мала підклад суто політичний, а не репортерсько-інформаційний. Але правдою є, що це інтервю було потрібне Пащукові, а не Кедриновi ані „Ділові", як це твердять автори пізнішого ганебного документу, що носить підпис п. Пащука („Діло" ч. 221). Отже не „обступав" я посла Пащука „разом з іншими газетярями" тільки говорив із ним про це інтервю на-одинці ще в суботу 17-го вересня і навмисне просив докладно спершу передумати все, що бажав би через мене сказати для преси; і тому саму розмову повів з п. Пащуком щойно в понеділок 19. IX. перед вечером. Як ця розмова велася, на це є численні свідки. Сиділи ми біч-о-біч за столом Українського Клюбу у соймовому ресторані, посол Пащук спершу формулував устно відповіди на завдавані питання, потім поволі диктував, бачив через рамя кожне слово, як я його писав, нераз тицяв то в це то в інше й переінакчував, кожне написане речення в кінці цілість казав собі читати. Мало того. Після скінчення розмови я продиктував списаний текст на машинку, перевірив з рукописом і вручив один на-чисто друкований примірник послові Пащукові. Сталося це в Українському Клюбові в присутности кількох осіб, м. і. посла Дмитрюка, сен. Черкавського і *посла Войтюка, голови Посольської Комуністичної Фракції. Посол Войтюк просив тут-же мене дати йому прочитати інтервю.* Я відмовив, заявивши, що не маю права зробити це без дозволу пос. Пащука, який стояв поруч і ще раз читав чистовик разом з пос. Дмитрюком. Тоді *пос. Войтюк звернувся до Пащука, але той теж відмовив коротким словами: „Прочитеш у „Ділі"!"* Сам прочитав, сховав до кишені, знав, що я того самого вечора виїзджаю до Львова з текстом розмови в кишені та одночасно висилаю скрипт до Луцька, однак не висловив побажання ані одної найменшої зміни в рукописі!! Ось так виглядає bezczelny falsyfikat, wymyślony przez p. Kedryna lub redakcję „Dila", ось так повстав „r z e k o m y interwiew", який „przechodzi wszelkie granice" і т. д. і т. д. по словам пізнішого ре-ре-покаяння Пащука. Щож торкається спеціяльно деяких уступів мого інтервю з п. Пащуком, отих нпр., про які потім довідуємося, що це „inspirowane przez „Dilo" oszczerstwo na komintern rosyjskiej lub polskiej narodowości", то покликуюся на секретаря Клюбу п. Косоноцького, що вернувши з розмови з Пащуком і прохаючи дозволити видрукувати цю розмову на клюбовій машинці, я сказав йому — жартівливо але правдиво: що я „уцілівець", мусів стримувати Пащука від таких зворотів у його відповіди, які радше лицювали би хліборобові-державникові ніж учорашньому комуністові... А що Войтюкові дуже залежало на прочитанні інтервю *перед* його видрукуванням і що Пащук знав, чому його не дав читати Войтюкові, це видно з іронічної замітки, яка вихопилася п. Войтюкові аж 3. жовтня (себто в день поширення звістки про „ре-ре-покаяння" Пащука) під моєю адресою: „Бачите, як би дали мені *тоді* прочитати своє інтервю з Пащуком, *то може воно й не появилось би в газетах!* Ви тепер не мали би прикрости!" Свідок тих слів: посол Мохнюк. Пікантно, що?! Про дальші пікантности — завтра.

І. Кедрин

*) Це трохи незрозуміло, але цитуємо оригінал. — *І. К.*

Боротьба з опозицією у ВКП.

Виключення 14 опозиціоністів з партії і виключення Троцького з виконкому Комінтерну в офіціяльному освітленні.

В днях 26. і 28. вересня ц. р. розглядала московська контрольна комісія Всесоюзної комуністичної партії більшовиків (ВКП(б) справу чотирнацяти членів троцкістської опозиції. Всіх їх вона виключила з партії. Офіціяльна постанова, що подає мотиви виключення звучить: „Тому, що ці товариші не тільки не виявили перед московською контрольною комісією бажання виправити свій злочин перед ленінською партією, а й довели всією своєю поведінкою у президії МКК. та своїми заявами, що вони й надалі мають намір порушувати волю партії, її єдність, президія московської контрольної комісії ВКП(б) виконуючи постанови X. зізду партії та останнього пленуму ЦК і ЦКК за роскольницьку роботу, спрямовану проти єдности Викон. Ком. Партії (б) постановляє: Гербовецького Е. М., Воробйова В. А., Охотнікова Я. О., Рабіновича В. Я., Двоpенса С. Є., Каріна М. Ю., Капліньску С. І., Владімірова В. А., Зайдмана С. Л., Певзнера Х. М., Гутмана В. Н., Максимова М. П., Зверова Д. Є., Мрачковського С. В. — виключити з партії.

Найважнішою і безпосередньою причиною виключення було те, що всі названі мали утворити „на спілку з партійними буржуазними інтелігентами підпольну, антипартійну організацію, яка мала свою нелегальну друкарню і провадила роботу підриву єдности ВКП (б) та утворення нової партії".

Офіційний комунікат Президії Комінтерну в справі виключення Троцького звучить: „Президія Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу вважає за неможливе дальше пробування тт. Троцького і Вуйовича в складі ВККІ, який вони проголосили за „узурпаторський", з яким вони провадять скажену боротьбу за допомогою ренегатських листівок за кордоном і підпольної друкарні, організації нелегальних центрів і злісних наклепів на СРСР. З метою збереження єдности ленінських лав, з метою боротьби з підкопною роботою опозиційних роскольників, вважаючи, що всі можливі попередження вже зроблено і дальша відмова від організаційних заходів стає небезпечною і недопустимою президія ВККІ, спільно з інтернаціональною контрольною комісією, ґрунтуючись на постанові 8-го пленума ВККІ, на своєму засіданні 27. вересня 1927 р. одноголосно постановила тт. Троцького і Вуйовича виключити із складу ВККІ".

Виборчі висліди.

ЖУРАВЕНЩИНА.

У всіх селах Журавенщини вибори переведені і вибрано війтів по більшій части свідомих людей, що дотепер брали діяльну участь у нашім освітно-культурнім життю на селі (Монастирець, Володимирець, Лютинки й ін.). Селяни йшли до урни зорганізованою масою, напшипою Журавенщина вилізла вже з того туману, в який її ще тепер стараються втягнути всякі Капусти, Левицкі й ін. Лише в тих селах, де дрімають читальні й ледви животіють кооперативи (прим. у Мельничі, в царстві тьми батюшки Подерейка) вибори не пішли по лінії, витиченій нашим ідейним проводом. Але шкідлива політика пароха (пакт з двором) відкрила очі мельничанам і чейже тепер візьмуться до праці для свого села й народу. В Жидачеві кацапи закопали зовсім свою політику, бо в надії перехитрити українців і лишень самим засісти в раді звязалися з комісарщиною (ще до того направками), загально зненавидженою іззa шкідливої господарки в громаді. Українці, бачучи це нечесне поступовання кацапів, ще сильніше згуртувалися в одним бльоку з жидами, а це так комісаря налякало, що вибори на годину перед їх початком відложив. Мовляв, листа виборців мильно уложена (хоч сам комісар нотар, отже правник, уклав!). Коли будуть вибори, невідомо. Комісар має добру платню (щось 450 зол. місячно), то й держиться руками й ногами і вихваляється, що буде комісарем, доки сам схоче. Тому, видно, й не помагають усякі жалоби, меморіяли, делегації, щоби змінити комісаря. Але коли цього комісаря не в силі усунути вищі власти, то пощо було розписувати вибори, морочити людям голови і тратити час?

Демократ

КОСІВЩИНА.

Бабин. Всі 24 радних українці. Вербовець. На 40 радних 26 українців, 6 поляків, 8 жидів. Гороб. На 24 радних всі українці. Косів. На 48 радних 12 українців, 12 поляків і 24 жидів, крім того 1 віриліст жид. Косів Старий. На 40 радних 32 українців і 8 жидів. Криворівня. На 40 радних всі українці. Москалівка. На 32 радних 16 українців, 8 поляків, 8 жидів. Микитинці. На 32 радних всі українці. Прокурава. На 32 радних всі українці. Пістинь. На 47 радних 20 українців, 7 поляків, 13 жидів. Річка. На 48 радних 46 українців, 2 жидів. Рожнів. На 48 радних 28 українців, 6 поляків, 14 жидів. Смодна. На 24 радних 17 українців, 5 поляків, 2 жидів. Соколівка. На 32 радних 31 українців, 1 поляк. Химчин. На 40 радних всі українці. Шешори. На 32 радних 30 українців, 2 поляків. Жабє. На 48 радних 26 українців, 5 поляків, 17 жидів. Черганівка. На 32 радних 31 українців, 1 поляк. Яворів. На 40 радних всі українці. Ясенів Горішній. На 40 радних всі українці.

*

Справлення похибки: В попередньому числі „Діла" пропущено у відділі „Виборчі висліди" підзаголовок: **„Перемиський повіт".**

БУКАЧІВЦІ.

Громадські вибори в Букачівцях випали для нас дуже добре з огляду на те, що українці виявили велику солідарність та зрозуміння положення. Вибрано 10 українців, 10 поляків та 12 жидів. Українці мають заступника бурмистра. Такої солідарности, яка була серед українців, не виявили навіть жиди. Крім міщан вибрано з нашої сторони священика й пенсіонованого почмайстра.

Ратункова акція.

Збіркова акція в Америці.

Збіркова акція в Америці вже розпочалася і є повна надія, що вона дасть значні успіхи. Ще не прийшли до нас американські часописи з останніх двох тижнів, одначе вже попередні відомости в американсько-українській пресі вказують, що справу пропаганди за допомогою жертвам повені поставлено в Америці широко і доцільно. Вся американська преса (в Злучених Державах і в Канаді) переповнена покликами допомогових комітетів, поодиноких загальних організацій і Українського Черв. Хреста та описами розмірів і наслідків катастрофи.

Як подає філядельфійська „Америка" дня 18. вересня зібрано на допомогу жертвам повені в греко-кат. церкві св. Петра і Павла в Мт. Кармел, Па 110 дол. які вислано до Коопер. Банку „Дністер". Знову ж у Канаді зібрано на концерті в Інституті „Просвіта" у Вінніпегу квоту 150 дол.

Є це перші вістки про розпочату збіркову акцію.

Акція о. митр. Шептицького.

Після відвідин стрийської виставки виїхав о. митр. Шептицький до Калуша, який став третьою з черги базою його допомогової акції на Підкарпатті. Тимчасом з доручення о. митрополита вів уже допомогову акцію в Калущині о. крил. Ковальський, який 30. вересня відвідав Голинь і Сваричів, приділюючи потерпілим харчі й одіж.

Дня 1. жовтня відвідав о. митрополит у товаристві д-ра Гоцького шпиталь, сирітський захист та українську фребліфку в Калуші. Всюди роздано відповідний приділ харчів, одіжі і грошей. Одночасно о. крил. Ковальський виїхав у заступстві о. митрополита з харчевими й одяговими приділами до Пійла і Хотіня.

В Калуші визначено приділи харчів й одіжі для сіл: Угорники, Бережниця, Довге і Тужилів, в Підгірках видано харчеві й одягові приділи для сіл: Вістова, Пііммихайле, Добрівляни, Бабин і Студінка, а в Слобідці видано харчі й одіж для Медині і Перевізця.

В Калуші відвідав о. митрополит церкву, приймав авдієнції та був приявний при лікарських оглядинах.

Дня 4. жовтня митрополича експедиція опустила Калуш, удаючись до Жидачева. По дорозі відвідав о. митрополит монастир оо. Василіян у Гошові та діточі захисти в Долині, Болехові і Стрию, всюди лишаючи відповідні приділи харчів й одіжі.

„Санаційні" байки.

Львівський „санаційний" орган („Дзєннік Львовскі"), пишучи про організацію допомоги жертвам повені, пише між іншим таке:

„Незалежно від того (польського повітового) Комітету в тутешнім повіті ділають два Українські Комітети допомоги жертвам повені, а саме в Делятині і Надвірній, які остільки остають в звязку з Повіт. Комітетом несення помочі навіщеним повеню, що просить повідомляти їх, хто з пошкодованих одержав уже яку допомогу з Повітового Комітету. **Українські Комітети одержують дари і провіянти через головний комітет у Львові з т. зв. Великої України".**

Не знаємо, з якою метою подають „санатори" такі байки і видумки. Українські допомогові комітети — як на повітах, так і Центральний Комітет у Львові, не одержали ще з Великої України (не „так званої", але дійсної!) досі **ані одного шага і ані одної міри збіжа чи провіянтів.** Засоби, які приділює українським повітовим комітетам Центр. Комітет у Львові є виключно зложені українським селянством та інтелігенцією Західної України.

Деякі, поки-що невеличкі грошеві пожертви прийшли зі заходу і Америки від громадян українців. Всі збірки, грошеві і збіжеві, ми докладно і щоденно оповіщуємо в нашому органі. Звідки отже „санатори" взяли, немов то українські комітети одержують дари і провіянти з Великої України? Можемо додуматися. Досі польські тзв. суспільні комітети всіх категорій (воєвідські і повітові) дуже мало або майже нічого не зробили для несення помочі навіщеним повеню, коли тимчасом українські комітети, розпоряджаючи скромними але загальними засобами поки-що виключно краєвого громадянства, всюди подають допомогу нещасним. Зі стиду, що вони майже нічого не зробили, стараються вони зменшити нашу акцію, розпускаючи байки, що це дари з Вел. України. А може такі видумки мають ще й іншу мету? Zentral-Kassa der Oesterreichischen Credit-Anstalt für Handel u. Gewerbe, Wiem 130 долярів.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вклад. книж. ч. 8165 Центро-Банку Львів, Ринок 10, зложили дальше в золотих:

Роздільня П. С. К. в Ходорові (через Союз Ревіз.) 50, Ратунковий Комітет допомоги пар. Буськ через о. С. Калиновича 65, Чит. „Просвіти" Львів-Середмістє 20, Макух Теофіль, надради. суду Львів 10, д-р Гвоздецький Евген, адвокат Львів 100, Збірка в церкві Соколя п. Камінка Стр. 22, Збірка в церкві Волиця Дер. п. Камінка Стр. 30, Збірка в день храма св. Никити в Жукові дек. Золочів 68, Яремків Василь, Волче пов. Турка 29.50, д-р Богонюк Микола, Катовиці 20, Сухолиткий К., Малкиня 15, Коопер. „Надія" Улашківці 15, Янішевський Павло, Дашниця пов. Жмигород 10, Кірічак Катря і Андрій, Перемишль 10, Муєлкович Адольф, Коломия 10, Копистинський Михайло, Кросно 5, Паранкевич Микола, Станиславів 5, Єзерська Ірена, Підгірці к. Золочева 5, Сімківна Анастазія учит. Плаве пов. Тухолька 5, Зарівний Василь, упр. школи Устє Руське 5, Посилка через

Разом виказано сьогодні 499.50 зол. і 130 дол. З попередньо виказаними 27.314.13 зол., 505 дол. і 10 нім. мар. зложено досі **27.813.63 золотих, 635 долярів і 10 нім. марок.**

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Вічевий рух.

ВІЧЕ УНДО В ЧЕРНИЦІ, ПОВ. ЖИДАЧІВ.

Дня 18. IX. п. р. відбулося віче в *Черниці*, пов. Жидачів. Віче відкрив місцевий господар Степан *Палій*. До президії увійшли п. Степан *Швед* з Черниці як предсідник і п. Михайло *Проців* з Надітич як секретар. На віче явилися дуже численно мешканці Черниці і довколичних сіл: Пісочна, Надітичі й Рудники. Віче скликала місцева організація Національного Обєднання з приводу уневажнення виборів до громадської ради, до якої увійшли були виключно свідомі й чесні селяни; ці вибори уневажнено за старанням відомого зі своєї протинародньої діяльности о. Калинюка і дідича Стефануся. Реферував на вічу делеґат УНДО д-р Любомир *Макарушка* зі Львова, який здемаскував наклепи післаного на віче згаданими вище особами двірського лизуна Смальця, котрий, стоючи на чолі зорґанізованої шайки хрунів і двірських посіпак, мав на меті розбити віче. Одначе це йому не вдалося. Відтак промовляли на вічу М. *Колодій* з Миколаєва і М. *Проців* з Надітич, загріваючи вічевиків до поновного солідарного виступу при виборах та безоглядної боротьби з хрунями. Слід згадати, що громада Черниця, одна з найсвідоміших громад Миколаївщини, переживає за часів душпастирства о. Калинюка неймовірно страшні часи. За його почином уневажнено вибори, він воює проти „Просвіти" називаючи її „Прослідою", він провокує свідомих громадян у Черниці, він заповідає, що управа села перейде з рук чесних селян в руки двірських посіпак, які очевидно заздалегідь проголошують свою побіду при надходячих поновних виборах. Громадяни Черниці відносилися вже навіть до митрополичої консисторії і до самого митр. Шептицького в справі усунення того національного шкідника, але досі, на жаль, безуспішно.

СЕЛО ПОВЕРГІВ, ПОВ. РУДКИ.

На день 4-го м. м. заповіли сель-робівці віче в селі *Повергові* пов. Рудки. Нещаслива то пора робити політичне віче в селі, яке щойно навістила повінь. Село Повергів облила вода кругом, утворивши з нього відрубний острівок та поробила багато шкід. На дивлячись на загальне нещастя, місцеві селяни дожидали з нетерпеливістю сел.-робів тільки тому, щоби представити їм наглядно, яку силу знищення має в собі потрібна людям вода і яку силу знищення може мати серед невиробленого населення не потрібна селянам партія сель-роба. Навіть цілком чужого очевидця мусіла вдарити національна свідомість і культурність місцевих селян. Вони могли зразу вигнати зі села сель-робів, одначе цього не вчинили, бо, мовляв, треба їм показати, яке наше село, нехай іншим перекажуть. Пропозиція сель-робівців вибрати їх президію перепала цілковито. До президії вибрано свідомого націоналіста д-ра *Бабюка* з Комарна, заступника і секретаря також. Д-р Бабюк вів віче безсторонно, дав висловитися кожному, хто цього забажав. Перший до слова прийшов Іван *Пеленський*, студ. з Комарна, повіт. секр. партії сель-роб, який чогось переляквався, що тремтів на цілому тілі і ледви міг вимовити кілька нескладних речень про углекопів в Англії, капіталістів і українську буржуазію в Галичині. Не дивлячись на загальне нещастя заливу, „промова" ця викликала тільки спазматичний сміх у присутніх. Другий з черги промовляв також сель-робівець, студент з Холмщини *Демедюк*. Цей був уже дещо відважніший, хоч говорив не українською мовою, а якоюсь ломаною російщиною. Селяни добачили в ньому зразу чужинця. Розбавлена публика почала під ряд повторяти його ломані слова і доходило до сцен, яких не бачив я ще ні на одному вічу. Третій з ряду промовив п. Агатон *Добрянський* зі Львова, що в одногодинній промові зісував політичне положення українського народу під усіми заборчими державами, справу виборів до громадських рад, обовязки нових рад, шкідливість партії сель-роба, як також ратункову акцію для потерпівших від повені. На загальне бажання присутніх референт пояснив рівнож програму УНДО. Селяни нагороджували референта часто рясними оплесками.

Слід замітити, що в часі промови п. Агатона Добрянського привезені сель-робівцями пяні парубчаки (літ 16—17) старалися внести замішання, одначе були змушені таки з місця опустити віче. Відтак намагалися говорити ще сельроби, одначе присутні висміяли їх, піднявши на такий ґвалт, що вони самі зреклися слова. Місцева громадянка п. *Пасіківна* дала їм належну відправу. Вона сказала просто, щоби сель-робівці йшли дурити людей там, де є цілковита темнота, а не до Повергова, де є читальня „Просвіти", кооператива, де будується новий „Народній Дім" і де засновано т-во „Сокіл". По ній забрав слово місцевий, бідний зарібник Теодор *Германюк*. Цей свідомий український націоналіст сказав, що соціялісти разом з комуністами принесли багато нещастя Україні, тому в свідомім селі вони не мають що робити. Підчас тих промов комісар поліції цілий час вертівся на кріслі. Говорив ще п. *Пікас* і один місцевий студент, які виявили в коротких словах свою горячу любов до української національної справи. Віче скінчилося відспіванням національного гимну. Так випав у нас виступ сель-робів.

Очевидець.

НОВИНКИ.

— **Поворот митр. Шептицького.** Митр. Шептицький вернув учора до Львова з подорожі по навіщених повітах Сх. Галичини, де розділював запомоги навіщеним повінню.

— **Новий молодий талант.** Пишуть нам із Парижа: До Парижа приїхав наш ще один молодий маляр, Микола Кричевський, син відомого артиста Василя Кричевського. Він уроджений у 1898 р. у Харкові. Перебуваючи на Закарпатті він зустрівся в Ужгороді з відомим артистом-малярем Закарпаття, Бакшаєм, під впливом якого почав пильно студіювати малярство, вступив до художньо-промислової школи в Празі, до декоративної майстерні проф. Гохбауера, де студіює і на далі малярство й рисунок. Поза малярством в школі, М. Кричевський студіює також і дереворит. В 1925-26 рр. відбулися його власні виставки в Ужгороді; в 1927 р. він приймав участь у „Виставі української графіки" в Брукселі. Старі традиції батька, В. Кричевського та міцний вплив Бакшая на початку творчости полишили слід на молодім артисті, а щоби їх поглибити і найти власний шлях у мистецтві він виїхав до Парижа — центра мистецького життя, де оглядає музеї та галерії.

— **Ukrajinca.** В фаховім чеськім журналі для позашкільної освіти „*Ceská osvěta*" появилася перша частина статті М. Галущинського про Товариство „Просвіта" п. н. Ukrajinské lidovýchovné sdružení „Prosvita".

— **Як люди легко живуть.** На почті

...вського сойму якийсь зручний до... сам випадтив собі сам пенсію із порт... де лежало 8.000 зол. призначених ... посольські „дієти". — Львівський ку... Розенштраух хотів перебудувати ... крамницю і перевіз увесь товар до ..., а що не сидів дома добрі а тихі ... перевезли нишком цей товар вар... 15.000 зол. до своєї хати, не зали... адреси ні йому ні поліції. — Всю ... їхав автом з дьоскалю до льоналю ... пасажир Грабінський, монтер з ..., бобрецьк. повіту, ще й позичив ... шофера 14 зол. на перекуски, а все ... тому, що робив добре враження... — ... вул. Городецької Квецін... Гремалицкий обіцяв допомогти свому знайомо... Поручинському, який не ... дістати „свідоцтва визволин" і роз... для нього такий документ за 200 ... Не його вина, що не маючи „вплп... мусів цей документ сам написати ... за своє добре серце буде сидіти на ... Баторія.

— Для жінок емігрантів в Америці. ..., що вибираються до своїх мужів ... Америки часто повідомляють їх про ... приїзд так пізно, що причаливши ... берега не находять їх там. Тоді жін... мусять чекати кілька днів на Елліс ..., заки прийде заява від її мужа, ... її можна впустити до Спол. Держав. ... всі жінки, що виїзджають до му... до Америки повинні повідомляти їх ... свій приїзд телеграфічно і подати ... корабля, яким їдуть.

— Кримський землетрус. Щойно те... можна з радянської преси зібрати ... дані про землетрус, який почав... з 11. на 12. вересня в 12 год. 20 хв. ... в Криму. Він почався невеличким тремтінням, що перейшло незамітно, а ...лось незабаром удруге та втре... в годині 6-ій вранці. Тоді удар на... таку паніку на населення, що воно ... вибігати на вулицю. Тремтіння ... на протязі всієї днини 12. вересня в ріжних містах і нарушило чи... будинків. Втрати на десятки мілі... Найсильніший землетрус відчули в Севастополі, де було 8 товчків. Доро... до Симферополя знищена. В Ялті бу... 16 убитих і 385 ранених. В Одесі не ... більших втрат, але такого сильно... тремтіння мешканці не памятають. ... Київі тремтіння тріваЛо 2 хвилини. ... було дуже сильне, так, що в стінах ... будинків поробились сильні ші... Земля колихалась у Боярці, Фас..., Білій Церкві, Коростені, Козятині, ..., а також у районі стації По..., Жмеринка, Вознесенське, Боб..., Могилів Подільський, Меліто..., Таганріг. На Дону, де робітники ... в копальнях, землетрус був ... замітний. У Харкові тремтіння ... слабе. Землетрус, що пройшов по Україні був відгуком кримського; не був ... явищем, але рідким.

— Літературний куток. 15-го вересня ... 20 років від смерти найбільше ... нашого драматурга Кар... Карого. Дивно, що ніхто не ага... у нас цих роковин, які заслугували ... на згадку швидше як неодин юві..., мертвий як твори полишені цим ... Чи може тому не треба аж ні... пригадувати Тобилевича, бо його ... не сходять із сцени наших теат... і аматорських гуртків і є, так ска..., останньою дошкою ратунку, коли ... що придумати для репертуару? ... вважаючи на всю нескладність дра... техніки Карпенка Карого та ...тальний підклад проблєм, яких ... полишило давно позаду, його ді... особи таки живуть і цією своєю од... рисою вдержуються на сцені та в .... — „Книгоспілка" приготовляє переклади вибраних творів Шекспіра, ..., Пушкина, Гоголя, Тургенєва, ... і Лєскова. Пушкина переклада... М. Вороний і М. Рильський. — В-во „Український Робітник" приготовляє ви... українських письменників росій... мовою. Вийшли вже деякі книж... Франка, Коцюбинського та Грінчен... незабаром вийде збірка оповідань В. .... — Громадяни Винниці, де ... у 1920 р. Маркович рішили поста... йому памятник. — 25. вересня ми... 35 літ від першого літературного ... Максима Горкого, що звернув ... на себе увагу. З цієї нагоди Академія ... у Ленінграді відкрила в „Пушкин... домі" куток присвячений Горкому, ... там багато рукописів, листів і портретів письменника. — 100 літ то... помер у Десав в 33-ім році життя ... із найсимпатичніших як людина ... з покоління молодої німецької ро... Вільгельм Мюлєр. Його приз... майже невідоме на чужині. Його ... перетворив у музику Шуберт, ін... пішли в народ як анонімні твори, що ... присвячені ... визвольній боротьбі ....

— Рекорди. Німеччина святкує роко... нової технічної вигоди в поїздах, ... на ... Є це теле-фони у поїздах, які дають змогу пасажирам підчас їзди розмовляти з якимнебудь містом на кількасот кільометрів. Тепер заводять у Німеччині відповідні апарати у всіх поспішних поїздах, покищо для розмов у межах власної держави, згодом і з чужиною, коли сусідні держави підуть за прикладом німців. Тоді можна буде, знаючи число поїзду, в якому їде знайомий, переловити його на мить розмови разом з поїздом у найбільшім розгоні звичайним: „Гальо! прошу поспішний поїзд до Берліна ч. 100" і далі: „Прошу до апарату пана X..." — За один рік побудували в Ню-Йорку 15.000 нових будинків. — За останніх 5 літ було в Спол. Державах 114.879 автомобільних випадків смертельних; 3 і пів міл. ранених.

— *Жіночі рекорди.* Два зовсім протилежні: одної вченої і одної красуні. Перша це румунка д-р Стефанія Маразінеану, співробітниця паризького Інституту пані Кюрі, винахідниці раду. Пані Маразінеану продовжує досліди подружа Кюрі. Їй удалось довести олово до промінювання під своєрідним впливом сонячного світла. Це оловяне проміння має прикмети раду: просвітлює людський організм і найгрубші штаби із силою більшою від раду. Цей т. зв. „штучний рад" є ще надалі предметом дослідів, які в силі стати зворотною точкою у поглядах на повставання раду.— Найгарніша дівчина Австралії Філіс Альвін дістала як нагороду безплатний білет на подорож довкола світа. Ця нагорода признана їй не за саму красу, а за всі інші прикмети: характер, виховання, фізичний розвиток і спорт. Панна Філіс мала право взяти в подорож даму до товариства і вибрала... свою маму. Її батько їде з ними на власний кошт. Вона дістала вже сила листів з освідчинами від багатих людей, але не відповіла на них „так". Бо вона мусить пильно збирати подорожні враження, щоби після повороту могла зробити відчит, як цього домагається признана їй нагорода.

— Розводи в Англії. У найблизших трьох місяцях англ. суди розбиратимуть 500 розводових процесів. Таким робом за рік буде їх 3600 справ, з чого 2400 припадає на Льондон. Порівняно з минулим роком число розводів знову зросло. Преса пояснює цей зріст впливом нового закону, що забороняє друкувати справоздання із розводових справ. Наслідок вийшов зовсім інший ніж сподівався уряд: раніше деякі люди не вносили розводових скарг лякаючись скандалу в пресі, тепер, коли ця можливість щезла, подружі пари приходять щораз частіше до пересвідчення, що нічого не стоїть на перепоні, щоби вони тихо та мирно розійшлись.

— Чудасії. В „Красной Газеті" находимо таку новинку: „На поручення кінотрупи „Жовтень" у Ленінграді почались лови щурів за оплатою 88 коп. за штуку. Ці щурі будуть монтовані разом з групою меньшевиків, що демонстраційно покинули салю засідання II-го зїзду совітів 1917 р. Втеча щурів із корабля буде символічно змальовувати виступ меншевиків із зїзду". А друга в „Правді" з 29-го вересня п. а. „Безвихідне становище" дослівно така: „У безвихіднім становищі — архангельські промисловці. Споконвіку мають вони промислові рушниці, а тепер хоч кидай їх, тому — приказали рушниці реєструвати. А для цього по інструкції треба: 1) дві рекомендації партійників з 5-літньою службою, 2) дві фотографії. Тимчасом ні одних ні других не найдеш в архангельських лісах. Було не було, а від біди можна би ще поїхати по повіті шукати потрібних партійників, але чи дадуть вони рекомендацію незнайомому? При цьому ж на всіх ловців партійників ніяк не вистарчить. А фотографа не найдеш уже нізащо і на 100 верст кругом. І ходять так надбережні ловці вже не перший рік. І хотіли би зареєструвати свої рушниці, але інструкція не дає".

— Світова всячина. Згідно із порозумінням союзних держав щодо зменшення окупаційних військ у Надренії на 10.000 жовнірів, найблизшими днями відступлять із цієї території зайві союзні війська. — У Минську епідемія сплячки. — По католицьких церквах півд. Ірляндії прибили заяву підписану всіми ірл. архиєпископами та єпископами, яка осуджує де Валєру та його прихильників за його присягу на вірність конституції; підписані заявляють, що ця присяга їх не обовязує. — Радянський уряд підготовляє проєкт будови каналу між Доном і Волгою, щоби Москва мала доступ до Чорного Моря. Кошти будови обчисляють на 80 міл. рубл. — Бувш. англ. премієр Мекдональд промовляв на конференції „лейбор-парті" за відновлення взаємин з СРСР. — Підчас продукції радянської фільми „Панцирник Патьомкін" у Ризі багато глядачів на салі почало гостро протестувати і треба було запрохати до авдиторії поліцію. — СРСР. доставляє цими днями Франції 16 вагонів яєць; перед війною Франція діставала 2000 вагонів річно.— Здоровля Венізельоса значно покращало. — У польськім консуляті в Ніцці хтось підложив бомбу власного фабрикату. — Ню-Йорк привитає Левіна так само як його попередників: Ліндберга та Чемберліна, якщо... він таки врешті вернеться з Европи.

— З кіна. У кінах „Палліс" і „Аполльо" „Усмішка долі" архитвір польської фільми на підставі комедії Пежинського із Смосарською, Венгжином, Стемповським і Гієровським.

— Пригадуємо львівському громадянству, що нині, субота, в г. 8. веч. у салі „Народ. Дому" — концерт п-ні Анди Остапчук при співучасти піяністки п-ні Волод. Божейко.

— Федорович і Федькович. Піонір українського друку та співець Зеленої Буковини не багацько мають спільного, та всеж їхні ймена можуть стояти в одній книжці — історії української культури. Однак що міг би робити портрет Федьковича на виставці української преси і то у Варшаві в 1927 році? Він найшовся там лише завдяки — друкарському чортикові, який у звіті з тої виставки (ч. 221) Федоровича переробив на Федьковича.

Останні вісти.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ОТ. ПЕТЛЮРИ.

Париж, 7. жовтня 1927.

Процес Шалома Шварцбарта за вбивство отамана Петлюри визначено на 18. жовтня ц. р. перед паризьким судом присяжних. До розправи покликано понад 100 свідків. Бувш. міністр для жидівських справ при уряді от. Петлюри, Пінкас Красний надіслав до ген. прокуратора лист, у якім просить, щоби його візвати на свідка в процесі, коли покликано інших членів уряду.

СТАНИСЛАВІВСЬКИЙ ВОЄВОДА.

Варшава, 7. жовтня 1927.

Найповажнішим кандидатом на становище воєводи є дотеперішній краківський віцевоєвода Моравський. Справа його іменування має бути полагоджена на найближчім засіданні ради міністрів.

СПРАВА ПОЗИЧКИ.

Варшава, 7. жовтня 1927.

Становище польського уряду в справі позички не змінилося. Польський уряд не може приняти позички на поданих умовинах, бо вона не причинилася би до подешевіння кредитів у краю. Американські представники Фішер і Монет дістали вже відповідь із Ню Йорку і її зміст подали міністрові скарбу. Мін. скарбу зясував справу віцепремієрові Бартелеві на раді президії. Віцепрем. Бартель сказав журналістам, що ратифікації позички соймом не треба. Вистарчить розпорядок президента держави.

НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ НА БАЛКАНІ.

Білгород, 7. жовтня 1927.

У звязи з убивством ген. Ковачева югославянський уряд постановив скріпити охорону сербсько-болгарського кордону і видати заборону вступати на югослав. територію болгарським горожанам. У югославянського міністра закорд. справ Марінковича явився болгарський посол Вакарольський. Опісля був у мін. Марінковича англійський і французький посли, щоби поінформуватися про намір уряду СХС.

До білгородського мін-ства внутр. справ наспіла з болг.-югосл. кордону вістка, що кілька ватаг комітаджі напало на місцевість Клісуру. Кинено около 20 бомб на місцеву митну комору, постерунок жандармерії і почт. уряд. Будинки ці поважно ушкоджені. Погоня, що пустилася за виконавцями замаху, натрафила на сильну ватагу комітаджі в околиці Скочивіна, біля альбанської границі. Югосл. відділам вдалося розбити ватагу. З Бітолії вислано сильні відділи війська і жандармерії, тому, що все ще грозить небезпека з боку комітаджі.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

БІЛЬШОВИЦЬКА ЗМОВА В РУМУНІЇ.

Відень, 7. жовтня 1927.

„Вр. Альг. Цтг." подає, що в Румунії викрито широко розгалужену змову в користь СРСР. На чолі змови стояв якийсь Павло Сор. У його мешканні найшли підчас ревізії оригінальні документи рум. ген. штабу. Крім того арештовано адвокатку д-р Марію Лель і Лею Зільберман, якої брат працював у шпіонській централі в Празі.

БОРОТЬБА З ОПОЗИЦІЄЮ В СРСР. ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

Рига, 7. жовтня 1927.

Тутешня преса подає з Москви, що боротьба між групою Сталіна й опозицією загострюється. На приказ Сталіна ГПУ. арештувало багато опозиціоністів, м. ін. секретаря Троцького, Раніса. В Одесі арештовано 6 визначних опозиціоністів. Арештують і в інших містах.

ПОВСТАННЯ В МЕКСИКУ НЕ ЗЛІКВІДОВАНО.

Льондон, 7. жовтня 1927.

Хоч урядові комунікати впевняють, що в Мексику спокій, надходять вісти, що повстання тревае далі. Ген. Гомеза не розстріляно. Він проводить відділом повстанців і дістав підмогу від ген. Альмади. Проти Гомеза вислано урядові війська.

ГРОЩІ.

Долар амер. 8·92—8·92·50, долар канад. 8·89·50—8·90·50, корони чеські 0·26—0·26·50, шілінг австр. 0·25—0·26, лея 0·05·50—0·05·75 франк франц. 0·34·50—0·35, франк швайц. 1·71·50—1·72·50, фунти штерл. 43·40—43·80, німецька марка 2·12·30, данцігський гульд. 1·72·85, червінець 30·30—31·20.

Золото: 20 корон 36·50—37·00, 20 франків 34·50—34·80, 20 марок нім. 42·40—42·80 10 рублів 46·50—47,

---

З товариства охорони воєнних могил.

КОМУНІКАТ Ч. 6.

I. Взиваємо всі ті місцевости, які зголосилися в Головній Раді і дістали статут для оснування філії нашого Товариства, щоби в найкоротшому часі відбули установчі збори філії і подали нам склад філяльного виділу. Установчі збори філії можуть відбутися по упливі 4-ох тижнів від дня внесення статутів, хочби до того часу не прийшов дозвіл на її оснування. Всі ті філії, що вже відбули свої перші загальні збори, повинні прислати нам негайно склад свого виділу і подати скількість членів та коротке звідомлення з дотеперішньої діяльности. Місцевости, в яких ще не пороблено приготувань до оснування філії нашого товариства, повинні це зробити якнайскорше. По статути й у всіх інших справах просимо звертатися на адресу нашого товариства: Львів, Руська 18/I. п.

II. Філії, що вже відбули свої установчі збори й уконституувалися, повинні виробити собі докладний плян своєї діяльности і негайно приступати до праці. В першу чергу слід забратися до точної реєстрації українських воєнних могил на терені своєї діяльности. Помічними в цьому ділі можуть бути: парохіяльні і громадські уряди, а також українські установи (читальні, Соколи, Луги, кооперативи) і приватні особи. В деяких випадках можна буде дістати потрібні інформації також у військових урядах, які вели (або ведуть) метрики смерти. Зокрема треба зібрати докладні дані про те: а) де лежать могили українських поляглих) на цвинтарі, в полі, в лісі — на громадськім чи приватнім ґрунті, б) чиї це могили — поодиноких стрільців, чи братські (ім'я і назвище місцевости, з яких походили і частини, в яких служили погибші), в) серед яких обставин і коли погибли (опис бою на основі оповідань очевидців і дата смерти), г) в якому стані ті могили (в доброму чи запущені, чи може зрівнані з землею, чи є огорожа, чи є хрест, плита або памятник, чи є напис). Коли могили лежать на приватному ґрунті, то філія повинна переговорити через свого представника або упрошеного делегата на місці з власником того ґрунту, щоб він не нищив тих дорогих наших памяток. При сприятливих умовинах можна би приступити до закупна того [illegible]

...ний цвинтар полеглих героїв, або перенести могили на відповідне місце на місцевому цвинтарі.

III. В справі ексгумації полеглих подаємо отсі інформації: Ексгумувати і переносити небіщиків на інші місця можна тільки в часі від 1. листопада до кінця березня. Кошти такої ексгумації доволі значні (около 150 зол. від кожної ексгумації для санітарної комісії), тому радимо приступати до неї тільки в крайнім випадку, а саме коли грозить переорання і зрівнання з землею воєнної могили, коли цього домагається родина небіщика або коли перенесення полеглих на інше місце має свою вагу з уваги на місцеві відносини. Зазначуємо, що Головна Рада буде старатися у внімкових випадках роздобути знижку ексгумаційної такси, що має обіцяне у компетентної власти. На випадок принятя рішення про ексгумацію треба обовязково подбати про докладні певні і ніякому сумнівові не підлягаючі відомости про полеглих, яких мається ексгумувати, щоб не спричинювати непотрібно великих коштів.

IV. Взивається всі філії розвести інтенсивну пропаганду за придбанням нашому Товариству якнайбільше членів. Кожна філія повинна приєднати до Товариства всіх тямучих громадян у крузі своєї діяльности. З тою метою, як взагалі для придбання матеріяльних засобів, слід уладжувати відчити і всякі імпрези та збірки (при помочі курсорів, бальочків і т. д.), щоби з ранньою весною можна було приступити в цілому краю до відповідного упорядкування українських воєнних могил. При цій нагоді пригадуємо, що філії обовязані дві третини членських вкладок присилати що три місяці до каси Головного Товариства. Всі інші доходи зі збірок, не зарядженних Головною Радою, філії задержуть на власні потреби.

Львів, дня 30. вересня 1927.

За Головну Раду Товариства охорони воєнних могил:

Бл. Янів, голова. Д-р Ів. Німчук, секр.

Зі спорту.

Беркут-Україна.

В неділю дня 9. п. м. в год. 2·30 пополудні на площі Сокола-Батька розіграє „Україна" товариські змагання з перемиським „Беркутом". Змагання цікаві з огляду на те, що „Беркут" того року перший раз у Львові. Дружина перемишляків відзначається рухливістю і стартом до мяча. Вона схоче певно зреванжуватися за минулорічну програну і добуватиме всіх зусиль у тому напрямі. „Україна" не сміє завести наших надій, тимбільше, що в тих змаганнях боронить п. Гр. Терлецький 100-ий раз клюбових барв. Наша публика повинна заповнити якнайчисленніше площу і дати доказ зрозуміння і своєї вдячности для невтомної, повної самопосвяти праці нашого ювилянта в барвах „України".

Всячина.

Вибір бурмістра в Льондоні. Львів мав час уже забути як вибирають голову міста. А що нема великої надії, щоби скоро йому це пригадали, то покищо вдоволімся новинкою як виглядає такий вибір у Льондоні. Льорд-мер вибирається там щороку дуже святочно. Його вибирає із найстарших „ольдерменів" міська рада, складена із членів усіх корпорацій. Один пропонує із списка виборців двох найстарших віком. Їх імена передають до відома раді „ольдерменів" під проводом льордмера. Голосують і звичайно голоси йдуть на старшого з двох. Минулорічний льорд-мер і новий, вибраний, переходять у салю Гільдгй, де сідають на підвишенні, внизу вкиттваний пахучим зіллям для... знищення всякої зарази. Кожний із присутних має вязку рож або гвоздиків і вони підносять руки вверх вимовляючи імя вибраного. Вибраний бурмистр повторює стару формулу, що годиться на вибір: „Будьте спокійні, мої брати. Я зроблю все, що від мене залежить, щоби виконати гідно свої обовязки і прислужитись нашій Столиці". Після цього відбувається традиційний похід по вулицях Льондону. Формулу обітниці льондонського бурмистра міг був сміливо повторити і львівський президент Найман. Він зробив усе, що від нього залежало і казав мешканцям міста бути спокійними...

Поминальне Богослуження
за душу бл. п.
Д-ра ЛЮДОМИЛА ДАВИДОВСЬКОГО
б. старшини, секретаря і дипльомата ЗУНР. в Празі і там помершого 12. X. 1924. відправиться в парох. церкві св. Петра і Павла при вул. Личаківській у Львові в середу дня 12-го жовтня 1927 в год. 8 і ½ рано. 683

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича: Количинці: 9. X. Запорожець за Дунаєм.

Інавгураційну Службу Божу з приводу нового шкільного академічного року відправить о. ігум. Галущинський в неділю дня 9. жовтня в год. 9 рано в церкві св. Онуфрія при вул. Жовківській 36. До якнайчисленнійшої участи в Богослуженю запрошує все українське студентство — *Управа Української Християнської Студентської Орґанізації.* 2-2

Т-во „Українська Бесіда" у Львові вул. Рутовського 22 1. поверх, уладжує в суботу 8. жовтня н. р. перші осінні вечерниці з танцями, на які має честь запросити своїх Вп. ПТ. членів враз з Родинами. Початок в годині 9·30 вечером. О численну участь просить Виділ. 655 2-2

Комунікат. В неділю дня 9. X. 1927 в год. 12·30 в пол. відбудеться в Церкві Преображення Господнього Панахида за членів Українського Пл. Уладу Отамана Ст. Тисовського, о. Евгена Мошибовича, проф. Остапа Вахнянина та всіх прочих членів Українського Пл. Уладу. Всіх громадян і пластунів запрошує до участи — *Кошкомда-Львів.* 1-1

Оповістка. Безплатне бюро посередництва праці при Т-ві „Союз Селянських Спілок" Львів, Ринок 10 ІІ. п. оголошує: Треба зараз трох здорових хлопців до праці при господарстві на селі; двох молодих хлопців до праці у Львові (зголошуватись тільки місцевим; три дівчині на виїзд на село (праця при господарстві) Шукають праці: абсольвент фільософії шукає лекції у Львові; народній учитель (повернув з еміґрації) шукає заняття у Львові або на провінції.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.